

br - 1460

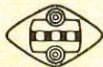
NAŠE
ŠUMARSTVO I LOVARSTVO

(U SLICI I REČI)

ZA NAROD

NAPISAO

Ing. SLOBODAN R. BARANAC,
SAVETNIK MINISTARSTVA ŠUMA I RUDNIKA

1932
BEOGRAD

Odelenju za šumarstvo*)

Dole potpisati članovi komisije određene rešenjem Gospodina Generalnog direktora br. 9502 od 22/4 — 1932 god. za ocenu dostavljenog rukopisa: „Naše šumarstvo i lovarstvo“ Ing. g. Baranca Slobodana savetnika Ministarstva šuma i rudnika, posle detaljnog pregleda našli su, da su u mogućnosti da dadu sledeću ocenu:

Ovaj zgodno izabrani i sačinjeni tekst, upućen u prvom redu građanima sa našega sela, može se s punim pravom smatrati kao gotovo novo delo i kao takvo valja ga i pozdraviti, jer se stvarno odlikuje jasnim, jednostavnim i bistrim sistemom obrazloženja.

Tekst i sastav ovakve prirode na žalost kod nas je vrlo retka pojava, a to je baš ona tugaljiva okolnost pošto naša struka ni na jedan drugi i shodniji način, u očima drugih privrednih krugova i širokih narodnih masa, nije u mogućnosti literaturom druge prirode, da utvrdi i podigne svoj ugled, nego staranjem, da principe šumarske nauke učini na što jednostavniji način pristupačnim širim narodnim masama.

Izostajanje takve literature treba požaliti i iz razloga toga, što praktična ocena sprovođenja u delo, može biti samo onda najtešnja veza između nas šumara i naroda, ako uspemo, da našu delatnost presadimo u narodno srce i kod njega stvorimo ljubav prema šumi i šumarstvu.

Pisac je svojim tekstom postigao željeni cilj u svakom pogledu i pravcu.

*) Iz referata komisije Min. šuma i rudnika, koja je proučavala ovu knjigu.

Delo je pisano istina u prvom redu za nestručnjake i za selo, da građani sa sela, čitajući tekst kao radoznanu pripovetku, budu upućeni kako se moraju ponašati u čuvanju svoga narodnog dobra, ali isto tako naćiće u njemu i krugovi više inteligencije stručne zabave.

Pored toga pisac je uputio svakog građanina, da stekne bar u nekoliko pregled i poznavanje stanja i prilika šumarstva u celokupnoj Kraljevini.

U celokupnom tekstu pisac je nastojao i rekao: da šumari moraju na ovakav način posetioce šuma tako odgojiti, da oni znadu ceniti prirodni dar šume. To je jedan svetí zadatak i program, koji šumara dovodi i stavlja na čelo narodnih odgojitelja.

Pisac hoće da kaže, da smo mi šumari kao praktičari ipak i duhovni pastiri šume, vršeci službu u Božijem hramu, koga nije ljudska ruka sazдалa, nego koga je priroda darovala, a ta naša molitva mora se presaditi u srca narodna.

Članovi komisije:

- 1.) **Ing. Lazar Petrović s. r.**
viši savet. Min. šuma i rudnika.
  - 2.) **Dr. Ing. Drag. Petrović s. r.**
savetnik Min. šuma i rudnika.
  - 3.) **Ing. Borísav Nikolić s. r.**
savetnik Min. šuma i rudnika.
-

Predgovor.

Po pravilima i zadatku Pokretne poljoprivredne izložbe i škole — sejača potrebnog znanja za vaspitanje našeg naroda — predviđa se, pored ostalog, štampanje ili nabavka gotovih knjiga i brošura popularnog izdanja, radi razdavanja narodu kao pouka u njegovom privrednom gazdinstvu.

Kao član Šireg odbora izložbe i stručni šumarski ekspert Ministarstva šuma i rudnika za šumsko-lovački deo izložbe, a znajući značaj i važnost ove naše privredne grane, kao i ove vrste propagande, uzeo sam bio na sebe zadatak da pripremim i izradim za štampu ovu knjižicu, u toliko pre, što sličnih knjižica na našem jeziku, na žalost, nemamo, i ako je propaganda u šumarstvu možda najviše potrebna, obzirom na ulogu, značaj i važnost šuma po opšte narodne i državne interese i potrebe.

Napredak šumarstva ne može se zamisliti bez prosvetivljanja što širih slojeva naroda u pogledu šumarske privrede i politike, a naročito u pogledu: važnosti šume po poljoprivredu; značaja vrednosti kao i razumevanja njene opšte i ekonomske važnosti; pošumljavanja goleti i krša, podizanja, gajenja i čuvanja šuma; racionalnog iskorišćavanja šuma i upotrebe drveta; upoznavanja bolesti i štetočina šuma; poznavanja najpotrebnijih zakonskih propisa i odredaba; te podizanja, negovanja i učvršćivanja ljubavi za šumu, što i jeste svrha i zadatak ove knjižice.

U ovoj knjižici sam pokušao skrenuti pažnju našeg zemljoradnika, na sve one radnje, koje on ne zna, ili ne

obavlja kako treba, upozoravajući ga, da se za savet obrati šumarskom stručnjaku, koji će ga uputiti pravim putem njegova napretka; a sem toga, našao sam za potrebno, da ga upozorim i na one radnje, koje zakoni zabranjuju i da mu predočim težinu kazna i posledica, koje iz tih nezakonitih radnji proističu. Ovo sam smatrao potrebno obraditi s toga, što ni u jednoj graní narodne pri-vrede ne čine se tolikí prekršaji i povrede zakona kao što je to slučaj u šumarstvu i lovarstvu, a koje su od vrlo kobnih posledica po budućnost i docnija pokoljenja našega naroda.

Na žalost, mnoge od tih nezakonitih radnji su plod neznanja i neupućenosti seljačkog staleža, čijem bi otklanjanju ova knjižica imala takođe poslužiti.

S toga, predajem javnosti ovu knjižicu sa željom, da bačeno zrno žita naiđe na plodno zemljište, uhvati zdravog korena, te buja, napreduje i raste u jednu veliku biljku, koja će docnijim pokoljenjima pokazati, da Jugoslovenski narod ume da cení, volí, podiže, gaji i čuva svoje šume.

Sa patriotskim žarom i velikom ljubavlju za svoj narod, moramo gaziti hrabro trnovitim putem narodnih prosvetitelja, noseći čvrsto, znojava čela, breme narodnih patnji, muka i nevolja, te putem prosvetćivanja njegovog težiti ka boljem životu, sreći i savršenstvu našeg naroda.

1 decembra 1932 god.
u Beogradu.

S. R. B.

ČUVAJ, GAJI I ŠTEDI ŠUMU!

MOLITVA ŠUME: Čovječe! Ja sam toplota tvog ognjista u hladnim zimskim noćima, prijateljski hlad po ljetnom suncu. — Ja sam sljeme tvoje kuće, daska na tvojoj trpezi, postelja na kojoj spavas i drvo od koga gradiš lađe. — Ja sam drzalica tvoje motike, vrata tvog obora, drvo tvoje koljevke i mrtvačkog sanduka. — Ja sam hljebac dobrote i cvijeće ljepote.

Slušaj molitvu moju:

NE UNIŠTAVAJ ME!

IZDANJE ŠKOLSKOG VEŠTAČARSTVA U ZAGREBU

Molitva šume: Čoveče! Ja sam toplota tvog ognjišta u hladnim zimskim noćima, prijateljski hlad po letnjem suncu. — Ja sam sleme tvoje kuće, daska na tvojoj trpezi, postelja na kojoj spavaš i drvo od koga gradiš lađe. — Ja sam drzalica tvoje motike, vrata tvog obora, drvo tvoje koljevke i mrtvačkog sanduka. — Ja sam hlebac dobrote i cveće lepote.

Slušaj molitvu moju:

Ne uništavaj me!

- 16.) Katekizam o uzgajanju šuma od Dragutina Veseli
 17.) „ o upotrebi šuma „ „ „ „
 18.) Značaj i važnost šuma — predavanje pisca pred
 zborom učitelja osnovnih škola iz sreza aleksinačkog, soko-
 banjskog i moravskog, održatog 1925 god. u Aleksincu;
 19.) O šumarstvu naše zemje — predavanje pisca
 održato preko Beogradske radio-stanice u 1931 god.;
 20.) Zakoni i propisi o šumama i planinama od Dr.
 Aleksandra Ugrenovića;

Obzirom na svrhu kojoj je delo namenjeno izostavljeno je u samom tekstu ove knjige naznačenje autora upotrebljenih citata iz gore navedenih dela kao i nabrajanje stranih pisaca.

Slike u ovoj knjižici otisnute su sa dozvolom njihovih vlasnika i to:

- 1.) Jugoslovenskog šumarskog udruženja br.: 2, 6, 8, 9, 10, 18, 19, 29, 30, 31, 32, 33, 44, 45, 46, 47, 49, 50 i 51.
- 2.) Ministarstva šuma i rudnika br.: 3, 4, 11, 12, 13, 16, 17, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 37 i 48.
- 3.) Foto — Atelje Vlade Benčića iz Beograda br.: 5, 7, 21, 35, 35, 14 i 15.
- 4.) Pokretne poljoprivredne izložbe i škole br. 1.
- 5.) Dr. Marinkovića Milana, profesora univerziteta u Beogradu br. 22; i
- 6.) Glavnog saveza srpskih zemljoradničkih zadruga u Beogradu br. 20.

SADRŽAJ:

	Strana
A. Predgovor	7
B. Značaj i važnost šuma i lova i njihovo stanje i prilike u Jugoslaviji	
I. Značaj i važnost šuma uopšte	11
II. Stanje i prilike šumarstva u Jugoslaviji	35
III. Šumsko zadrugarstvo i udruženja	40
IV. Značaj, važnost, stanje i prilike lova u Jugoslaviji	45
V. Zlatna pravila, praktični saveti, pouke i izreke	
I. Podiži i gaji šume!	47
II. Čuvaj, štiti i brani šumu!	58
III. Kako treba šumu iskoristiti i šumske proizvode upo- trebiti	62
IV. Podiži i gaji korisnu divljač!	74
V. Šumsko zadrugarstvo	75
G. Važniji propisi zakona o šumama i zakona o lovu	
I. Zakon o šumama	76
1.) Šta zakon naređuje i zabranjuje	77
2.) Šta je kažnjivo po zakonu	89
II. Zakon o lovu	92
1.) šta zakon naređuje i zabranjuje	93
2.) šta je kažnjivo po zakonu	103
D. Završna reč	
E. Upotrebljena dela	